

بسمه تعالی

تطبيق مقررات دربانک های ایران

Compliance in Iranian Banking

شاهین شایان آرانی

آبان ماه ۱۴۰۳

تهران

تطبيق مقررات در بانک های ایران

در راستای محقق نمودن راهبري یک پارچه و اهداف توسعه پایدار یا ESG

- در جهت برقراری عدالت (Equity)، انصاف (Fairness)، تعادل (Equilibrium)، ثبات (Stability)، تاب پذیری (Resiliency)، حفظ حق و حقوق ذی نفعان (Stakeholder's Interests) و مهار مخاطرات اخلاقی (Moral Hazards) در نظام های مالی **(یا برقراری EFESRSM)**، دارا بودن **قوانین و مقررات تاثیر گذار (Effective Rules and Regulations)** و **نظام راهبري (Governance)** درون و برون سازمانی موثر و مستقل، بسیار با اهمیت است.
- مضافاً اینکه، با توجه به حجم بالای تراکنش های مالی و تاثیرگذاری اقتصادی فراگیر نهاد های مالی از قبیل بانک ها، شرکت های بیمه و شرکت های سرمایه گذاری در بازار های پول و سرمایه، مقوله **تطبيق با قوانین و مقررات (Regulatory Compliance)** نیز اهمیت ویژه ای در **نظام راهبري (Strategic)** و کلان اقتصاد کشور ها پیدا می کند.

تطبيق مقررات در بانک های ایران

در راستای محقق نمودن راهبري یک پارچه و اهداف توسعه پایدار یا ESG

- لذا، توجه به **ساختار راهبري موثر و یک پارچه (Effective Uniform Governance Structure)** در نهاد های مالی در جهت ایجاد نظم، انطباط و تطبيق با قوانین و مقررات، رعایت حق و حقوق دینفغان متنوع، و برقراری **EFESRSM**، بسیار با اهمیت می گردد.
- این اهمیت تا حدی است که نهاد های تنظیم و پیشنهاد کننده قوانین و مقررات مالی بین المللی از قبیل کمیته بانکی بال **(Basel Banking Committee)**، انجمن بین المللی ناظران بیمه **(IAIS)** و سازمان بین المللی کمیسیون های اوراق بهادار **(IOSCO)**، قبل از اجرای قوانین و مقررات پیشنهادی، تاکید بر دارا بودن ساختار راهبري یک پارچه مناسب و پیشنهاد شده در سطح ناظرین نهاد های مالی و نهاد های اجرایی می کنند **(Regulatory Governance Structure)**.

تطبيق مقررات در بانک های ایران

در راستای محقق نمودن راهبري یک پارچه و اهداف توسعه پایدار یا ESG

- نظام و اصول راهبري یک پارچه شامل **فعالیت های هم افزایی محور کمیته های نظارتی** زیر مجموعه هیات مدیره و مستقل حسابرسی، ریسک جامع، انطباق، فن آوری و اطلاعات و ... در بستر قواعد و فرهنگ تعریف و مدیریت شده می گردد.
- تطبيق با قوانین و مقررات در بانکها شامل انطباق با استانداردهای مختلف در خصوص رعایت حق و حقوق ذی نفعان، رعایت اصول کفایت سرمایه، حجم و نحوه مدیریت نقدینگی، مدیریت و حداقل پوشش مخاطرات مختلف، مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم، کنترل های داخلی، رعایت ضوابط فن آوری و اطلاعات و غیره می گردد.
- در همین راستا، استفاده از **تکنولوژی مالی (Fin-Tech)** شامل کاربرد هوش مصنوعی (**AI**)، تکنولوژی تطبيق (**Reg-Tech**) و تکنولوژی شناسایی جرم (**Fincrime-Tech**) بر بستر بلاک چین (**Blockchain**) می تواند بسیار موثر و کارساز باشد.

تطبيق مقررات در بانک های ایران

در راستای محقق نمودن راهبري یک پارچه و اهداف توسعه پایدار یا ESG

- در صورت عدم برقراری **EFESRSM** و خاصا مهار مخاطرات اخلاقی و تطبيق با قوانین و مقررات وضع شده در نهادهای مالی و بخصوص در بانک ها، ثبات، پایداری، اعتبار مالی، شهرت یا اعتبار اسمی این نهاد ها تحت تاثیر منفی قرار گرفته و به دلیل افزایش مخاطرات فعالیت ها و بی اعتباری های حاصله، ضرر و زیان های مالی فراوانی می تواند حاصل گردد.
- این پدیده عامل مهمی در خدشه دار نمودن اعتبار، ثبات و پایداری و **ترویج بحران بی ثباتی و نا اطمینانی** یا **Crisis of Confidence** در نظام پولی و مالی کشورها بوده و می باشد.
- با توجه به **نظام مالی اسلامی** و تاکید بر رعایت ضوابط ویژه در جهت منع ربا، منع غرر، منع فعالیت های فرصت طلبانه و دیگر عملیات حرام، تطبيق با قوانین و مقررات در نهاد های مالی اسلامی و خاصا بانک ها دارای پیچیدگی و **ضوابط و ابعاد شرعی** مهمی می گردد.

تطبيق مقررات در بانک های ایران

در راستای محقق نمودن راهبري یک پارچه و اهداف توسعه پایدار یا ESG

- انطباق با قوانین و مقررات تکلیف شده بین المللی و درون کشوری و رعایت ضوابط شرعی در نهاد های مالی اسلامی، مسئولیت و مخاطرات حاصل از عدم انطباق را در این نهاد ها پیچیده تر و با اهمیت تر می کند.
- قوانین و مقررات مرتبط با بانک ها در سطح بین المللی توسط کمیته بال و در سطح درون کشوری توسط بانک های مرکزی و دیگر نهاد های نظارتی تنظیم و اعلام می گردند.
- قوانین و مقررات مرتبط با بانک ها و دیگر نهاد های مالی اسلامی در سطح بین المللی توسط **IAOIFI** , **IFSB** و در سطح کشوری توسط شورا ها و کمیته های شرعی تنظیم و اعلام می گردند.

یک پارچگی اصول راهبری

- در راستای ایجاد **نظام راهبری موثر و یک پارچه**، هماهنگی با اساسنامه، و برقراری **EFESRSM**، تصویب و به اجرا درآوردن نظام نامه و اصول راهبری یک پارچه، شامل نظام نامه یا منشور مدیریت حسابرسی و کنترل های داخلی **(در جهت رصد فرآیندهای مدیریتی در راستای تحقق اهداف، استراتژی، برنامه و بودجه)**، نظام نامه یا منشور مدیریت ریسک جامع **(در جهت رصد و مهار مخاطرات پیش رو مرتبط با اهداف، استراتژی، برنامه و بودجه)**، نظام نامه یا منشور مدیریت انطباق **(در جهت اطمینان از تطبیق با قوانین و مقررات مختلف و ضوابط شرعی)** و ... اهمیت پیدا می کنند.
- در همین راستا **فرهنگ سازی** و **ساختارهای کلیدی** توأم با نظام نامه و یا منشورهای مورد نیاز، توسط **هیات مدیره با نظارت های لازم و اجرایی توسط مدیر عامل**، بستر مناسب را در جهت ایجاد یک پارچگی و اجرای اصول راهبری موثر مهیا خواهد نمود.

تطبيق مقررات در بانک های ایران

محقق نمودن راهبري يك پارچه

اساسنامه

نظام راهبري

نظام راهبردي

نظام بودجه بندي و كنترل

كميته های نظارتي هيأت
مدیره شامل: كميته های
حسابرسي و كنترل داخلي،
ريسك جامع، انطباق، فن
آوری و اطلاعات، اعتباري و

.....

ESG Centric Economy

پایداری اقتصادی بر محور
حفظ محیط زیست، تاثیر گذاری اجتماعی و رعایت اصول راهبری

اهداف توسعه پایدار

از دید چرخه خلق ارزش در طبیعت
پارادایم گرفتن، تولید، مصرف، دفع و دور
انداختن معنی ندارد و پایدار نیست

طبیعت هیچ چیزی را دور نمی اندازد
بلکه به خود برمی گرداند

لذا خلق ارزش اقتصادی باید چرخشی باشد یا
Circular Economic Value Creation

ESG Centric Economy

پایداری اقتصادی بر محور حفظ محیط زیست، تاثیر گذاری اجتماعی و رعایت اصول راهبري

اهداف توسعه پایدار

اهداف توسعه پایدار، مجموعه‌ای از ۱۷ هدف بین‌المللی به هم پیوسته بوده که به منظور ارائه طرحی برای دستیابی به آینده بهتر و پایدارتر برای بشر، طراحی گردیده است. اهداف توسعه پایدار یا Sustainable Development Goals (SDG)، در سال ۲۰۱۵ میلادی توسط ۱۹۳ عضو سازمان ملل متحد به عنوان یک فراخوان بین‌المللی در جهت اقدام و حرکت به سوی پایان دادن به فقر، برقراری عدالت اقتصادی، حفاظت از کره زمین و تضمین اینکه تا سال ۲۰۳۰ میلادی همه مردم از صلح، عدالت، حداقل بهداشت و رفاه عمومی برخوردار گردند، تصویب شده است.

ESG Centric Economy

پایداری اقتصادی بر محور حفظ محیط زیست، تاثیر گذاری اجتماعی و رعایت اصول راهبری

اهداف توسعه پایدار

۱) ریشه کن کردن فقر، به فقر در همه اشکالش در همه جا پایان دهیم

۲) ریشه کن کردن گرسنگی، گرسنگی را در جهان به صفر برسانیم.

۳) سلامتی و تندرستی، تضمین زندگی سالم و ارتقای رفاه برای همه در تمام سنین

۴) آموزش با کیفیت، فراهم کردن شرایط آموزش با کیفیت در همه جای دنیا

۵) برابری جنسیتی، دستیابی به برابری جنسیتی و توانمندسازی همه زنان و دختران

۶) آب سالم و بهداشت، اطمینان از دسترسی به آب و سرویس بهداشتی برای همه

۷) انرژی پاک و مقرون به صرفه، اطمینان از دسترسی به انرژی مقرون به صرفه، قابل اتکا، پایدار و مدرن

۸) کار شایسته و رشد اقتصادی، ترویج رشد اقتصادی فراگیر و پایدار، اشتغال و کار شایسته برای همه

۹) صنعت، نوآوری و زیرساخت، ایجاد زیرساخت های انعطاف پذیر، ترویج صنعتی شدن پایدار و تقویت نوآوری

۱۰) کاهش نابرابری ها، کاهش نابرابری در داخل و بین کشورها

۱۱) شهرها و جوامع پایدار، شهرهای فراگیر، ایمن، انعطاف پذیر و پایدار

۱۲) مصرف و تولید مسئولانه، پیروی از الگوهای مصرف و تولید پایدار

۱۳) اقدام برای تغییرات آب و هوایی، اقدام فوری برای مبارزه با تغییرات آب و هوایی و اثرات آن

۱۴) حفاظت از زندگی زیر آب، حفاظت و استفاده پایدار از اقیانوس ها، دریاها و منابع دریایی

۱۵) حفاظت از زندگی در خشکی، مدیریت پایدار جنگل ها، مبارزه با بیابان زایی، توقف و معکوس کردن تخریب زمین، توقف از بین رفتن تنوع زیستی

۱۶) صلح، عدالت و نهادهای قوی، ترویج جوامع عادلانه، صلح آمیز و فراگیر

۱۷) مشارکت برای رسیدن به اهداف، احیای مشارکت جهانی برای توسعه پایدار

تطبيق مقررات در بانک های ایران

در راستای محقق نمودن راهبري یک پارچه و اهداف توسعه پایدار یا ESG

اهداف توسعه پایدار

راهبري یک پارچه

اهداف توسعه پایدار

اساسنامه

نظام راهبري

نظام راهبردي

نظام بودجه بندی و کنترل

کمیته های نظارتی هیات مدیره
شامل: کمیته های حسابرسی و
کنترل های داخلی، ریسک،
اعتباری، فن آوری و اطلاعات،
انطباق و